

KELEIVIS
DARBO ŽMONIŲ LAIKRAŠTIS

Prenumerata metams:

Amerikoje	\$2.50
Pietų Amerikoje	3.00
Kanadoje	3.50

Pusmetį:

Amerikoje	\$1.25
Pietų Amerikoje	1.50
Kanadoje	1.75

Apkeblintų kainų klausite laišku. Kreipiantis su kokiais nors reikalais adresuokite:

KELEIVIS
636 Broadway, So. Boston 27, Mass.

KELEIVIS

THE TRAVELER LITHUANIAN WEEKLY

KELEIVIS
LITHUANIAN WEEKLY

Represents over 75,000 Lithuanians in New England, and about 1,000,000 in the United States

THE BEST ADVERTISING MEDIUM

Advertising Rates on Application

KELEIVIS
636 Broadway, So. Boston 27, Mass.

NO. 37 Keleivio Telefonas SOUTH Boston 3071 SO. BOSTON, SEPTEMBER-RUGSĖJO 12 D., 1945 Atskiro Numerio Kaina 6 centai. METAI XL

Prezidentas Siulo Kongresui Plačią Pokarinę Programą

Pereitą savaitę prezidentas Truman pasiūlė susirinkusiam kongresui plačią pokarinę programą, kaipo keičia į "aukštą prosperity". Tarp kitko prezidentas siūlo:

Išleisti įstatymą dėl bedarbių šelpimo. Kiekvienas bedarbis turi gauti 25 dolerių pašalpos savaitę per 26 savaites laiko.

Pakelti žymiai minimalinį darbininkų uždarbį. (Dabar jis yra 40 centų valandai).

Išleisti įstatymą apie užtikrinimą visiems darbų ir gamybos pletimą. Tas turi būti padaryta bendradarbiaujant privatiems įmonininkams su vyriausybe.

Kovoti prieš visokią diskriminaciją darbuose ir tuo tikslu išlaikyti visam laikui Fair Employment Practice Committee.

Plešti statybą. Laike dešimties metų kasmet turi būti pastatoma nuo vieno iki pusantro milijono naujų namų. Statybą atlieka privatus įmonininkai, su vyriausybės parama.

Priimti plačią viešųjų darbų programą. Prezidentas siulo vykinti Columbia, Arkansas ir Missouri upių reguliavimą, pastatyti 3,000 aerodromų, skirti 3 milijonus dolerių keliams nutiesti ir imtis eilės kitų darbų.

Išlaikyti farmų produktų kainas, neleisti joms pulti, kaip tai buvo po pirmojo pasaulinio karo.

Išlaikyti prekių kainas ir tuo tikslu palikti kainų kontrolę pereinamam laikui.

Prezidento programa numato daugiau priemonių užtikrinimui krašte gerbuvimui. Jų tarpe minėtina: užtikrinimas darbo ir galimybės įsikurti karo veteranams; rėmimas smulkaus biznio; greita likvidacija "karo perviršių"; sumažinimas kai kurių mokesčių; davimas pagelbos nuo karo nukentėjusioms šeimoms ir tam reikalui skirti arti pusantro milijono dolerių UNRRAI.

Prezidentų programa pasiūlyta kongresui. Dabar nuo kongreso pareis, ar prezidento siūlomai įstatymai bus priimti. Kai kurie prezidento siūlomai įstatymai jau yra kongrese, juos tik reikia greit apsarstyti ir priimti. Kol kas dar nežinia, ar kongresas bus linkęs visus prezidento siūlomus įstatymus priimti. Tada pareis ir nuo pačios visuomenės, ar ji užtenkamai darys spaudimą į kongresą, kad jis nevilkių reikalingų įstatymų priėmimą.

REIKALAUJA IŠDUOTI KARO KRIMINALISTUS

Aliantų vyriausioji taryba Vokietijoje nutarė kreiptis į neutralias valstybes su reikalavimu išduoti ten pasislėpusius įtariamus vokiečius. Į tą skaičių įeina vokiečių valstybės tarnautojai, agentai, šnipai ir pan. žmonės.

Stebuklai nepavyko

Kun. Ford mirė nuo gyvatės įgylimo

Chattanooga apylinkėje, Tennessee valstijoje, vietos kunigai suruošė didelius atlaides tikybai sustiprinti. Per kelias savaites buvo laikomos misijos ir sakomi pamokslai. Kad įrodžius "bedieviams" tikėjimo galybę, kunigai kilnojo prieš žmones barskuolę gyvatę, tikrindami, kad gyvatė neįgils. Kun. Lewis Ford pasakė vietos laikraščio reporteriui: "Jeigu gyvatė ir įgiltų mane, jos nuodai man nieko nekens; o jeigu aš mirėčiau, tai jau tokia bus Dievo valia."

Visa tai dėjosi Dolly Pond bažnyčioj. Bet stebuklai nepavyko. Pereitą savaitę barskuolė įgylė kunigą Fordą, ir už pusės valandos jis mirė.

Šią žinią paduoda Chicago "Times", kurį mums prisiumtė draugas V. B. A.

Krizis Bulgarijoje

Rusų pastatyta Bulgarijos komunistinė valdžia atsaukė suktus rinkimus į parlamentą, bet šiaip Bulgarijoje niekas nepasikeitė. Bolševikų valdžia ten tebeįmoninkauja, terorizuoja gyventojus, persekioja opoziciją, ir visai nemano skaičytis su Amerikos ir Anglijos reikalavimais.

Bulgarijos opozicija sako, kad susitarimas su komunistais yra negalimas, nes komunistai nori butinai laikyti savo rankose vidaus reikalų ministeriją ir policiją, kas jiems duoda galimybės persekioti sau nepatinkamus asmenis. Laisvė rinkimai yra neįmanomi, kol vidaus reikalų ministerija nebus "neutralėse" rankose.

MĖSOS RACIONAVIMAS PASIBAIGS?

Nuo spalio pirmos dienos visoj Amerikoj pasibaigs mėsos racionavimas, taip bent kalba kai kurie šaltiniai, bet galutino sprendimo dar nėra. Taip pat ir aivalynė, sako, busianti laisva nuo spalio pirmos.

HIROŠIMOS AUKOS

Japonų spaudos agentūra Domei praneša, kad pasikutinėmis žiniomis iš Hirošima miesto prefektūros, atominės bombos aukų skaičius yra toks: 66,000 žmonių buvo užmušta iš karto, 60,000 žmonių mirė nuo sužeidimų, 10,000 yra dingusių, manoma, kad jie yra žuvę, sunkiai sužeistų yra 14,000 žmonių ir 104,000 žmonių yra lengvai sužeisti. Jei ta žinia bus patvirtinta, tai viena atominė bomba bus užmušusi 136,000 žmonių ir bus sužeidusi 118,000 žmonių.

ČIA AMERIKONAI VALDYS JAPONIJĄ

Ši nuotrauka parodo Jungtinių Valstijų ambasadą Tokio mieste. Per karą "Baltieji Rumai" tenai nedaug tenukentėjo. Bet automobiliai priešaky matosi sudaužyti. Dabar čia bus generolo MacArthur'o štabo raštinė ir iš čia amerikoniai valdys Japoniją.

BOMBOS NUOSTOLIAI NAGASAKI MIESTE

Amerikos stebėtojai lankė Nagasaki miestą, kur sprogo antroji atominė bomba. Pasekmės tokios: 18,000 namų mieste visiškai nūšluti nuo žemės paviršiaus, iš 25,000 likusių namų — visi yra apardyti. Sešios klotvirtainės mylios miesto plotui visai sunaikinta. Nagasaki miesto valdininkai sako, kad bomba ten užmušė 26,000 žmonių, o 40,000 buvo sužeisti. Dabar dar kasdien miršta 10-20 žmonių. Manoma, kad žuvusiųjų nuo bombos skaičius pasiekė 40,000.

REDAKTORIAI SAJUNGININKŲ SAJUNGINIOJE

(LAIC) — Dviejų didžiausių Lietuvos dienraščių — "Lietuvos Žinių" ir "XX Amžiaus" didžioji dalis redaktorių laimingai atsidūrė sąjungininkų zonoje. Tie gabūs Lietuvos patriotai turėjo pakelti sunkius nacių kalinimus ir koncentracijos stovyklas. Kai kurių sveikata gerokai palaužta. Gauta žinių, kad vienas serga kaulų džiova ir yra paguldytas į ligoninę.

GEN. J. M. WAINWRIGHT GRĮŽO

Iš Japonijos nelaisvės grįžo į Ameriką generolas J. M. Wainwright, išbuvęs nelaisvėje arti pusketvirtų metų. Gen. Wainwright vadovavo Amerikos kariuomenei Bataano pusiasaly po to, kai gen. MacArthur iš ten buvo perkeltas į Australiją. San Francisco miestas pasitiko Bataano gynėją labai iškilmingai ir jam rengiama visame krašte labai širdingas pasitikimas.

STREIKAI NEMAŽEJA

Visoje Amerikoje šios savaitės pradžioje streikavo 119,000 darbininkų. Fordo dirbtuvėse Detroito 22,000 darbininkų grįžo prie darbo, bet daugelyje kitų vietų darbininkai tęsia streikus kovodami už naujas darbo sutartis ir geresnes sąlygas.

Amerikiečiai okupuja Koreją ir Japoniją

Amerikos kariuomenė, lydima karo laivų, išsikėlė Korejoje, Jinsen tute ir tuoj pradėjo traukti į krašto gilumą okupuoti visą pietinę Koreją. Japonijos okupacija sparčiai žengia pirmyn. Japonų radio praneša, kad iki spalio 4 d. visa Japonijos, visos strateginės vietos bus amerikiečių okupuotos. Iki šiol Japonijos okupacija vyksta be jokių nesuipratimų, japonai niekur nesipriešina, o amerikiečiai išsiskelė visam kam pasiruošę, gerai ginkluoti ir apsaugoja nuo visokių staigmenų.

RUSAI KALTINA

Rusai kaltina amerikiečius ir anglus, kad jie veržė Rumunijos karalių pakeisti Grozos vyriausybę Rumunijoje. Rusai sako, kad jie stovi "už nesikišimą" į Rumunijos vidaus reikalus. Amerikiečiai ir anglai, iš savo pusės, sakosi esą nusistatę nebekęsti esamos padėties Rumunijoje, kur rusų pastatyta diktatura terorizuoja kraštą, daro areštus, valdo pagal rusų norą ir nesiskaito su bendra aliantų kontrolės komisija. Pamatysime, kas iš to ginčo išeis.

HIDEKI TOJO BANDE NUSISAUTI

Antradienį, rugsėjo 11 d. buvęs Japonijos premjeras, generolas Hideki Tojo, bandė nusišauti. Jis bandė nusišauti tada, kai Amerikos karo policija atėjo jį areštuoti, kaip karo kriminalistą. Tojo nenusišaudė, bet sunkiai susižeidė. Del jo išgijimo daktarai abejoja.

Tojo buvo Japonijos premjeras laike Pearl Harbor užpuolimo.

QUISLING TURĖS MIRTĮ

Norvegų teismas nuteisė Hitlerio bendradarbį Quislingą už šalies išdavystę ir kitus prasižengimus mirtį. Quislingas kreipėsi į aukštesnį teismą peržiūrėti jo bylą.

ERDMONO SIMONAIČIO LIKIMAS

Vakarų Vokietija (LAIC) — Savo laiku buvome pranešę, kad pirmas Klaipėdos Sukilėlių Direktorijos pirmininkas E. Simonaitis atsisiro Dachau koncentracijos stovykloje. Šiandien galima duoti papildomų žinių.

Klaipėdą vokiečiams 1939 m. užiminėjant, Simonaitis su šeima persikėlė į Didžiąją Lietuvą. Vienok, tas jo nuo vokiškojo keršto neišgelbėjo. Vokiečiams Lietuva 1941 m. užėmus, Simonaitis buvo Gestapo sumintas. 8 mėnesius išlaikytas kalėjime, Simonaitis, galop, liko patalpintas vienoje iš biauuriųjų koncentracijos stovyklų Hauthausen. Kiek vėliau, liko perkeltas į Dachau. Ten jį sąjungininkai rado.

Simonaičio ir kitų Mažosios Lietuvos patriotų nelaimėje didelį vaidmenį suvaidino tulas vokiečiai, Dr. Bottcher, buvusio Klaipėdos Direktorijos pirmininko sunus, kuris per visus vokiškosios okupacijos metus įkandinė lietuviams kerštavo.

Šiuo metu Simonaitis dėda pastangas surasti savo šeimą, nuo kurios jis liko atskirtas arešto metu.

REIKSMINGI ŽODŽIAI

Washington (LAIC) — Prezidentas Truman, kalbėdamas ties Baltais Rumais per Japonų pergalės dieną ir susirinkusią minią, tarp kitko išsireiškė: "Tai yra diena, kai atėjo galas fašizmui ir apskritai policiniam režimui pasaulyje. Yra tai diena, kai demokratiškos gali pradėti vykdyti savo tikrąjį uždavinį, atsteigiant laisvą administraciją (free government) pasaulyje."

ARESTUOTAS H. TOJO

Gen. MacArthur paleido Japonijos generalinį štabą, įvedė spaudos ir radio cenzūrą ir įsakė suimti, kaip karo kriminalistą, Hideki Tojo. Japonijos ministerį pirmininką laike Pearl Harbor užpuolimo.

Londonė Prasidejo Užsienių Reikalų Ministerių Posėdziai

Kas darosi dabar Lietuvoje

(LAIC) — Vakarų Europoje esančio LAIC korespondento pranešimu, vyrų Lietuvoje veik neliko. Dalis buvo bolševikų sumobilizuota, dalis išdeportuota darbuams, o dalis pasitraukė į partizanus miškuose. Išdeportuotų skaičius, kartu su moterimis, sakoma, prašoko 100,000. Vieną kitą centrą išskyrus, valdžios periferijoje faktinai jokios nėra. Komunistinis elementas valdžioje bijosi net rodytis. Piliavos (duoklės) suimti veik nesiduoda. Tam priešinasi gyventojai ir aktyviai kliudo partizanai.

Kur tik gali, ginkluotos bolševikų gaujos plėškauja, o ko paimti negali — naikina. Neretai įvyksta ginkluotų susirėmimų su partizanais. Stambesnių miestų krautuose kur nekur pasirodo net amerikoniškų prelių (matomai, iš lend-lease išteklių). Vienok, paprastam piliečiui, jų kainos neprieinamos.

Skystai likęs žydų elementas svajoja emigruoti į Palestiną.

Masinės žydų eksterminacijos kapinynai yra ir Kaune — tai 9-tas, 4-tas ir 7-tas fortai. Tai vis SS kruvino sauvaiavimo pėdsakai...

Nemažą žydų skaičių išsaugojo Lietuvos ukinkai, ypač jaunesniojo amžiaus vaikus.

LAIC Pastaba: — Aukščiau paductos žinios, visu šimtu nuosimčių patvirtina LAIC kitais keliais gautas informacijas. Keliais atvejais buvome pranešinėje apie NKVD tolydžiu Lietuvoje daromas "oblavas", apie vis tebesitęsiančias deportacijas, apie masinį vaikų evakuavimą, apie komunistinio aparato bebegėškumą kovoti su vis didėjančiu chaosu, ir t.t.

ZUVO RAŠYTOJAS P. RIMKUNAS

New York (LAIC) — Iš Europos mums praneša, kad Vienoje nuo lektuvinių bombų žuvo jaunas lietuvis rašytojas Petras Rimkunas. Kurį laiką Lietuvoje jis yra buvęs akademinio jaunimo žurnalo "Studentų Dienos" redaktorium. Jo lengvas stilius rašytuosius dailiosios literatos kurinius persispausdindavo ir kai kurie USA lietuvių laikraščiai.

RUSŲ KARO SU JAPONAIS NUOSTOLIAI

Rusai skelbia, kad jų nuostoliai kare su japonais per kelias dienas siekė 30,483 žmonių, 8,219 kareivių buvo užmuštų ir kiti sužeisti. Japonų nuo rusų esą žuvę 100,000 žmonių.

Rugsėjo 11 d. Londonė pradėjo posėdziauti Amerikos, Anglijos, Francijos, Kinijos ir Rusijos užsienių reikalų ministeriai. Prie juos stovi eilė labai svarbių ir painių klausimų. Svarbiausias klausimas bus bendros kontrolės ir priežiūros įvedimas rusų okupuotose krautuose, Rumunijoje, Bulgarijoje, Vengrijoje. Del Rumunijos ir Bulgarijos Amerika ir Anglija yra atvirame ginče su Rusija, kuri pastatė ten savo lėlių valdžias ir dabar nori uždrausti Amerikai ir Anglijai "kištis" į tų šalių vidaus reikalus. Rusijos valdžios organas "Izviestija" kaltina amerikiečius ir anglus, kad jie reikalavę Rumunijos karalių pakeisti rusų pastatytą Grozos valdžią. Londonė turės išskirti ir Jugoslavijos išlaisvinimo klausimas.

Be šitų painių Balkanų klausimų užsienių reikalų ministeriai turės spręsti tautos klausimą su Italija, kai kurių sienų išlyginimą ir Vokietijos tolimesnį tvarkymą.

Londono posėdziai parodys, ar bendradarbiavimas su Rusija Lietuvos suitarimo dvasioje yra galimas, ar ne. Jei nebus prieita prie bendradarbiavimo, Europa paliks paskaidyta į atskiras "įtakų sferas" ir ypač rytinė Europa liks rusų diktatūros žiaurioje globoje.

JAPONAI PRAŠO BAUSTI KALTININKUS

Japonijos antimilitaristai inteligentai paruošė savo "karo kriminalistų" sąrašą ir prašo amerikiečius tuos kriminalistus teisti, kaip karo kaltininkus. Japonų paruoštame sąrašą yra buvęs ministerių pirmininkas Hideki Tojo ir du dabartiniai ministeriai.

KOREJIEČIAI PROTESTUOJA

Amerikos kariuomenės vadas Korejoje laikinai paliko Korejos valdžioje japonų valdininkus. Tas padaryta, kol bus paskirti nauji žmonės. Korejiečiai del to protestuoja, jie sako, kad tai jiems yra smugis į veidą, kai jų pavergėjai lieka juos valdyti po Amerikos kariuomenės apsauga. Del naujos Korejos valdžios amerikiečiai tarsis su rusais.

PASKOLA ANGLIJAI

Anglai veda derybas Washingtono dvejų bilijonų dolerių paskolos. Paskola jiems butinai reikalinga, bet anglai nesutinka mokėti už prašomą paskolą 2 ir 3%, nes tas dvims metams sudarytu apie 100 milijonų dolerių išlaidų. Anglai taip pat nesutinka už gautamą paskolą keisti savo socialinę ir užsienių prekybos atstatymo programą.

APŽVALGA

DEDES SAMO DOVANOS

Vienas lemiamų "ginklų" antrame pasauliniame kare buvo Amerikos ekonominė galybė. Karą laimėjo Amerikos dirbtuvės, laboratorijos, farmos. Galinga produkcija nulėmė karo eigą, užtikrino pergalę ir gali užtikrinti taiką pasauly. Vienas Amerikos gamybos pasireiškimų buvo ir "nuomos-paskolos" pagalba, duota Amerikos sąjungininkams. VISO tokios pagalbos Amerika davė sąjungininkams už 43 milijonus dolerių. Kaip matyti iš prezidento Trumano pareiškimo, Amerika už tą pagalbą nesitiki nieko gauti. Pagalba bus nurašyta ir karo išlaidas, kaip ir visos kitos karo išlaidos. Vienintelis užmokestis už tą pagalbą yra PERGALĖ. Del to daugelis žmonių piktnašiu. Pavyzdžiui, Chicago "Draugas" del to sako:

"Jei Didžioji Britanija, Rusija ir kitos tikrai nuosirdžiai vertintų Amerikos milžinišką paramą, jos pačios savo iniciatyva pasisiulytų iki centuri skolas atmokėti. Nėra klausimo apie tai, kaip greit jos tai gali padaryti, bet svarbu, kad but atsilyginta. To reikalauja dėkingumo ir džentelmeniškumo jausmas."

Žinoma, tokį griežtą reikalavimą statyti nėra nei mažiausio pagrindo. Karas nėra "biznis", todėl ir karo laimėjimo negalima bizniškai apskaičiuoti ir negalima sakyti: tiek daviau, tiek ir gražink. Po pirmo pasaulinio karo Amerikos sąjungininkai buvo skolingi mūsų šaliai "tik" kiek daugiau 10-ties milijonų dolerių ir buvo pasizadėję sumokėti, bet nieko nesumokėjo ir negalėjo sumokėti. Todėl ir po šio karo nei viena šalis niekada nepajėgė gražinti "nuomos-paskolos" skolų. Statyti tokį reikalavimą būtų ekonomiškai nesąmonė.

Bet nuomos-paskolos likvidavimą galima būtų ir reikėtų surišti su pokarinės taikos išlaikymu ir užtikrinimu teisingų santykių valstybių tarpe. Nurašymas skolų be jokios kompensacijos, dargi be derybų ir be bandymo įgyvendinti skelbtus kilnius karo tikslus, būtų ne "geradarystė", bet išsizadėjimas skelbtųjų karo tikslų ir prisipažinimas prie visiško politinio nesugebėjimo panaudoti savo galią geram tikslui. Tuo žvilgsniu galima tik pritarioti paties "Draugo" nuomonei:

"Su lend-lease rīšiai ir kitas labai svarbus klausimas—teisingos ir pastovios taikos atstatymo klausimas.

"Prieš kalbant apie dovanas britams, rusams ar kitiems, Amerika turi turėti garantiją, kad tikrai nuosirdžiai bus kooperuojama taikos darbuose. Turime pripažinti, kad ligšiol to reikalingo nuosirdumo bendradarbiavime nėra. Tokia Sovietų Rusija ne tik savo žmonėms nežada duoti Keturias Laives, apie kurias Prezidentas Rooseveltas taip drąsiai ir garsiai kalbėjo, duodamas jai karo pabuklus, maistą ir kėtką, bet ji siekia vis daugiau kraštų užgrobti ir savo totalitarinę sistemą arba "raudonąją fašizmą" užmesti. Ji tebeilgo pavergusi Baltijos valstybes, tebekankina ir tebežudo jų žmones; ji tiesia savo nešvarias rankas pasmaugti demokratiją Balkanuose, Lenkijoje ir kitur.

"Prieš duodant Sovietų Ru-

sijai tokią milžinišką didumą dovaną, reikėtų Stalinui įsakyti, kad jis ištrauktų savo armijas, šnipus ir budelius iš Lietuvos ir kitur ir leistų žmonėms patiems susitvarkyti ir gyventi laisvu ir nepriklausomu gyvenimu."

I KĄ JIE ISMAINĖ AT-LANTO CARTERĮ?

"Christian Science Monitor" praneša įdomią žinią. Amerikos naftos kompanija, Sinclair Oil Corporation, nustebino visą pasaulį; ji išgavo iš Abisinijos imperatoriaus naftos koncesiją visoje to lėlės imperatoriaus imperijoje. 350.000 kvadratinų mylių plotas dabar yra adaras Amerikos naftos kapitalui: jieškok, grežk, valyk ir pardavinėk brangų gamtos turtą — naftą ir skelbk pasauliui, kad demokratija susilaukė naujo laimėjimo. Atlanto Carteris, nelemtos atminties dokumentas, kadaise skelbė, kad žaliavų šaltiniai bus prieinami visoms tautoms, o dabar Sinclair Oil Corporation uždėjo savo leteną ant visos Abisinijos naftos šaltinių ir pašvilpk į Atlanto Carterį.

"C. S. Monitor" ta proga pastebi, kad Abisinijos nafta jau ne pirmą kartą vaidina didelį vaidmenį tarptautinėj politikoje. Prieš 10 metų tas pats imperatorius, prieš pat italų įsiveržimą į jo imperiją, buvo suteikęs naftos koncesiją pusėje savo imperijos vienai amerikiečių naftos kompanijai (Standard Oil). Tada ta koncesija sukėlė audrą: protestavo anglai, protestavo ir Valstybės departamentas, o Mussolini su kardu tą koncesiją panaikino... Dabar C. S. Monitor sako:

"Pranašaujama, kad kaip tik bus atsipeikėta po netikėto smugio, teks laukti didelių komercinių ir diplomatinių pasekmių, nes Anglija, Rusija ir kiti Amerikos naftos interesai jau senai visai neslėpė, kad je yra sujudominti naftos šaltiniai Abisinijoje..."

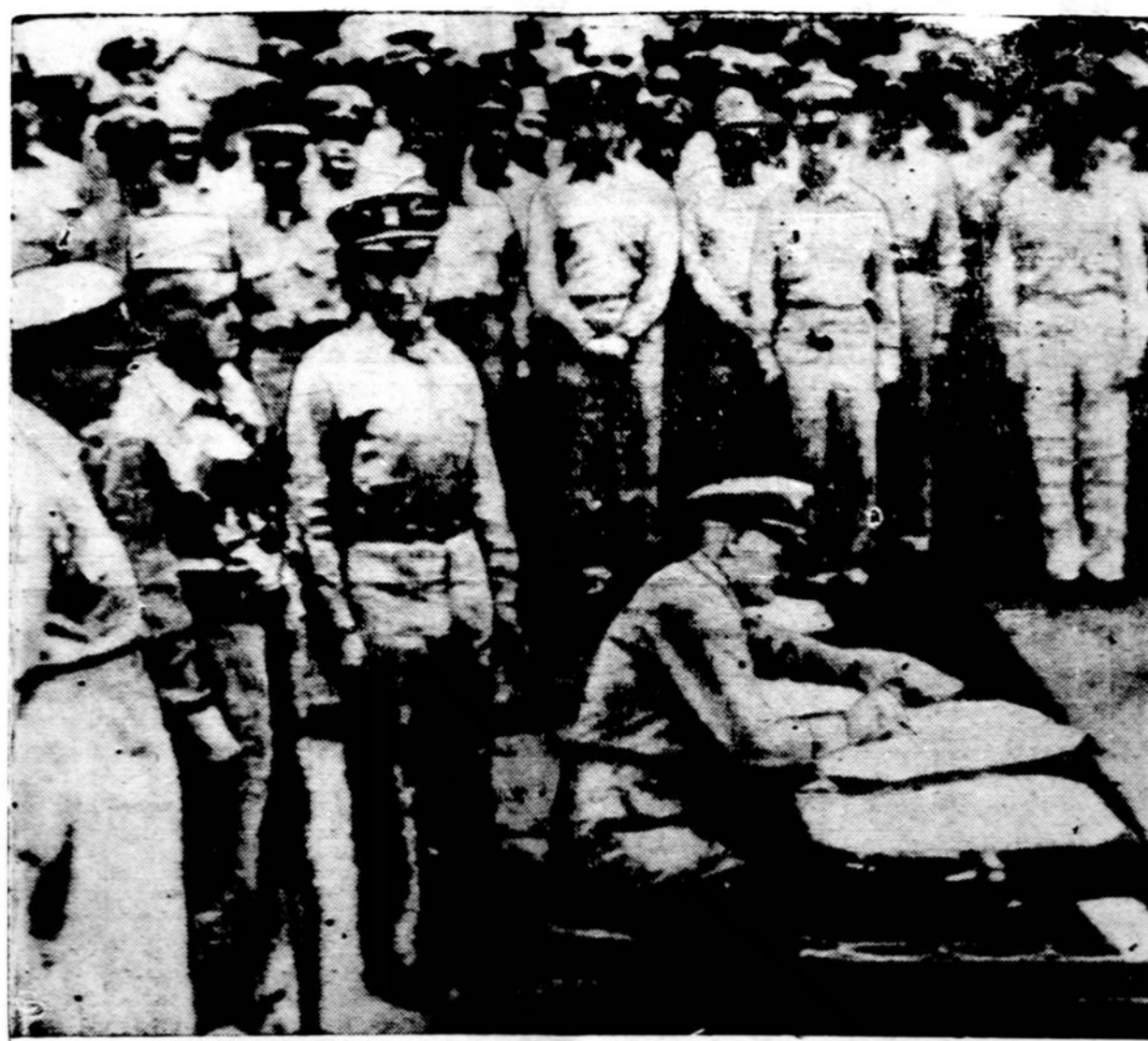
PILIE TINIS KARAS JUGOSLAVIJOJE

Jugoslavijos socialistų vad. Živko Topalovič. Jugoslavų Bendrojo Nacionalinio Komiteto pirmininkas, kreipėsi į aliantų vyriausbes su plačiu memorandumu, kuriame jis išdėsto padėtį Jugoslavijoje ir prašo pagalbos demokratijai atstatyti savo krašte. Tame memorandumu tarp kitko skaitome:

"Jugoslavijoje mažuma valdo ginkluoto teroro pagalbą. Ta mažuma juo toliau, juo mažiau begali krašte atstatyti taiką ir ramų gyvenimą. Teroristinio režimo vada! gins savo režimą ir savo pačių galvas iki pat galo, kaip tą darė nacių vada! neatsižvelgdami į nieką ir nebudami kokių pasekmių tati duos kraštui. Gyventojai gali gintis prieš tą teroristinį režimą tikta! ginkluotų partizanų veiksmas. Pilietinis karas krašte nesiliaus, kol tas teroristinis režimas laikys valdžią..."

"Jugoslaviją valdo diktatorėška komunistų partijos valdžia su komunistų partijos armija, partijos teismais, partijos policija, partijos spaudos monopoliu, partijos mokyklomis ir politine veikla. Toje valdymo sistemoje joki opozicija negali pasireikšti, dargi jei ta opozicija sudaro didelę gyventojų daugumą..."

Jugoslavijos socialistų

Reginys ant Amerikos karo laivo "Missouri," ant kurio japonai pasirašė savo pasidavimo dokumentą. Amerikos laivyno admiralas Nimitz taipgi prideda savo parašą. Pirm jo pasirašė gen. MacArthur, vyriausias Amerikos karo jėgų vadas Pacifike.

Lietuvos Klausimas

Prieš porą savaitių Amerikos Lietuvių Taryba pranešė mūsų visuomenei, kad "Amerikos nusistatymas del Lietuvos nėra pasikeitęs." Ką tas reiškia?

Pirma negu džiaugtis, kad "nusistatymas nėra pasikeitęs," reikėtų žinoti, koks tas "nusistatymas" yra. Mes žinome, kad Amerika "pripažįsta" Lietuvą. Washingtone yra Lietuvos pasiuntinybė, o New Yorke ir Chicagoje yra Lietuvos respublikos konsulatai. Išeiti, kad Amerika skaito Lietuvą nepriklausoma valstybe.

Kartu su tuo Amerika pripažino Sovietų Sąjungos sieną esantį vakarus nuo Karaliaučiaus. Jei Sovietų Rusijos siena yra už Karaliaučiaus, tai kaip gudrus žmonės gali įsivaizdinti nepriklausomą Lietuvą Sovietų ribose? Ar nėra kartais taip, kad Washingtone valdininkai skaito Lietuvą "nepriklausoma," o Washingtono žmonės Potsdame skaito ją esant Sovietų Sąjungos ribose. Išėina painingai, kuri nesidaro aiškesnė, kai ją kas nors pradeda aiškinti.

Šias dienas Amerikos valstybės sekretorius išvyko į Europą į penkių didžiųjų valstybių užsienių reikalų ministrų posėdį Londone. Užsienių reikalų ministrų taryba Londone turi tikslą rinkti medžiagą busimai taikos konferencijai. Pirmiausiai ji turės paruošti taikos sutartį su Italija, vėliau su Balkanų šalimis, su Suomi-

vadas kreipiasi į pasaulio demokratijas pagalbos savo kraštui. Jugoslavija per karą baisiai nukentėjo, ji sudėjo daugiau aukų kare, kaip Anglija ir kaip Amerika. Nuteriotas, išnaikintas kraštas ir dabar neturi laisvės ir ramumo. Amerika ir Anglija gali padėti tam nelaimingam kraštui išsivaduoti iš teroristinio smurtininkų režimo. Ar jos tą padarys? Jos privalėtų tą padaryti, dargi einant Jaltos susitarimu, kurs buvo numatęs bendrą aliantų priežaurą, kad laisvė būtų atstatyta Jugoslavijoje. Jugoslavija nėra priešio šalis. Ji sąjungininkas. Bet ji, kaip ir Lenkija, po didelių aukų kare, dabar kenčia rusų pirmą diktatūros režimą.

tuos rinkimus stebėti ir kad patys "rinkimai" nebūtų per daug jau sukti, veidmainiški. Bet Amerika nereikalauja atstatyti kalbamuose kraštuose spaudos laisvę, demokratines piliečių teises, visų partijų, susirinkimų ir žodžio laisvės. O be tų laisvių, be pilietinių teisių garantijos, rinkimai, su Amerikos žurnalais, ar be Amerikos žurnalistų, bus tik tai apgaulė ir Amerikos deitokratai tą labai gerai žino. Bet jie yra sūrišti Jaltos tarimais ir, reikia pasakyti, tie tarimai jų per daug nevaržo.

Lietuvos klausimas, Jaltos tarimų politikos šviesoje, yra praktikoje išspręstas. Lietuva pripažinta Rusijai, bet tas pripažinimas dar nėra pasakytas. Amerikos valstybės vyrai pasakė "A," bet del kokių tai sumetimų nenori sakyti "B." Iš čia ir visa painiava. Lietuva pripažinta rusams ir kartu ji "pripažįstama" nepriklausoma valstybe.

Kaip šiandien reikalas stovi. Lietuvos klausimas iškilis tikta! tada, kai Amerika ir Anglija del kokių nors dalybų, susikabins į imtynių glėbius su Sovietų Rusija. Tas nebūtinai reiskia karą, gali ir be karo santykiai "išsiaiškinti," jei Amerika bus pasiryžusi tuos santykius aiškinti visomis priemonėmis, nevengiant nė savo militarinės galybės.

Lietuvos klausimas gali iškilti ir del Rusijos vidaus įvykių. Pergalinga Rusija tik iš tolo žiurint yra "monolitiška" ir baisiai galinga. Viduje ji pradeda gyventi pokarinę krizį, kurs gali atnešti laisvę rusų pavergtoms tautoms.

S. Drg.

AR ŽINOT, KAD... Cigaretė degantis galas turi 1,200 laipsnių Fahrenheito karščio.

Toliausia į pietus esantis Jungtinių Valstybių miestas yra Key West, Floridoje.

Septynių dienų savaitė pirmiausiai atsirado vakarinėj Azijoje.

Arktiko srityse ledo storis yra tarp 5 ir 10 pėdų.

Geru skaitytuju yra skaitomas tas, kuris per minutę gali išarti nuo 250 iki 300 žodžių.

Kas Savaitė

Stalino "prezentas" Jaltoj

Valstybės sekretorius p. Byrnes mūsų spaudos atstovams pranešė tokią naujieną:

Jaltos konferencijoje buvo duotas pasizadėjimas, kad Rusija gaus pietinį Sachaliną ir Kurilų salas, kurias iki šiol valdė Japonija.

Taigi, taigi! O kiek čia senai buvo sakyta, kad Jaltoje nedaryta jokių slapty sutarčių ir neduota jokių pasizadėjimų!...

Deja, buvo slaptoji diplomatija. Stalinas gavo naują "prezentą."

Istorija kartojasi: 1939 metais demokratija pirko "taiką mūsų kartai," bet vokiečių diktatūros rudsdukis jai įbruko antrą pasaulinį karą.

Ką jai įbruks rusų diktatūros raudonsukis?

Tikietas į Sibirą

Lenkų trenčinės vyriausybės armijoje buvo praveistas savo rusies plebiscitas. Skotijoje, Vokietijoje, Francuzijoje ir Italijoje lenkai kareiviai buvo apklausinėti, ar jie norėtų grįžti į savo gimtąją šalį, kurią šiandien valdo Maskvos diriguojami kvisingai.

Tik menka dalelytė lenkų kareivių pasisakė už grįžimą. Milžiniška dauguma lenkų pasakė taip:

Mes nenorim tikieto į Sibirą...

Lenkų trenčių būklė šiandien yra tragiška, ir vis delto jie nenori keliauti į sovietų "rojų."

To "rojaus" nenori ir šimtai tukstančių lietuvių, kurie šiandien skursta vakarų Europos valstybėse.

Politinis "kiškio pyragas"

Bostono "Herald" bendradarbis Paul Mallon sako, kad mūsų politikierių kalbos apie sumažinimą pajamų mokesnio yra tik politinis "kiškio pyragas." Kitaip sakant, jų žadinsys tik sapne radinsys.

Mallono supratimu, mokesniai nebus sumažinti, ypač gi "pay-as-you-go" mokesnis. Pernai mūsų valstybės iždinė gavo 45 milijonus dolerių pajamų mokesnio. Šiemet ji gausianti tik 36 milijonus, nes plinta nedarbas. O išlaidų busią apie 50 milijonų. Vien nuosimčių už jau turimas skolas reikės mokėti 7 šešis bil. dolerių kasmet.

Dėdės Samo skolas mokėsime ne tik mes; mokės mūsų vaikai ir vaikų vaikai.

Kam tas paikas juokas?

Vienas "Sandaros" bendradarbis rašo:

"Kadangi Lenkijos atstovybė ir konsulatai Suv. Valstijose uždaryti, tai ar nevertėtų lenkams pasirinkti savo laikiną atstovą p. P. Zadeikį?"

Girdi, tai būtų "nauja istorinė unija, naudinga abiem pusėm."

Tai ne unija, bet neišmintingas šaipymasis. Kam tyčiotis iš kaimyno nelaimės? Ar "Sandaros" bendradarbis nežino, kad ir mūsų tėvų kraštui gresia pavojai? Ir mūsų atstovybė gali but uždaryta...

Šiandien, daugiau negu kada nors pima, mes privalome but drausmingi. Mažiau tokių "džioklų."

Vėl pradeda zlyioti

Amerikos komunistai grįžta į "trečią periodą." Tie vakarykšti demokratai ir klasių vienybės apaštalai

vis dažniau ir griežčiau kalba apie kovas prieš reakciją, apie klasių kovą ir t.t.

Bus naujų sorkių, kada "draugas" Bimba ims tarkuoti tuos savo parapijonus, kurie "klasių kovos principus" išmainė į automobilius keturias ratus.

Taip buvo 1929-32 metais, taip gali but ir dabar.

Maskva to nori, o jai neišėjus, Smelis ir mušamas savo pono batus laizom...

"Ką su jais daryti?"

Francijos kvisingas Pierre Laval laukia bylos. Komunistai reikalauja, kad jis būtų nubaustas, "be jokio pasigailėjimo."

Kadaise Stalinas liepė nesigailėti komunistų. Pirm dešimties metų, kada Laval buvo Francijos premjeras ir pasirašė sutartį su Rusija, jis skundėsi, kad Francijos komunistai trukdo apsiginklavinimui.

"Ką su jais turu daryti?" — klausė Lavalis.

"Aišku, gali juos sušaudyti!" — atsakė Stalinas.

Komunisto galva Stalinui nebrangi. Jis pats irgi šaudė komunistus, Kamenevas, Zinovjevas ir kiti senai pasijusti pas Abraomą...

Chicagoj vaidinasi

Chicagoj gyvena vienas Anis Rukas. Musų draugų dienraščiui "Naujienoms" jis bando įrodyti, kad Lietuva! gresia dideli pavojai. Jai nedraugingi lenkai ir nedraugingi vokiečiai.

Tik iš rusų pusės nesą tokių didelių pavojų.

Well, yra žmonių, kuriems vaidinasi "labai baisūs" ir "labai malonūs" dalykai — ką dabar padarysi.

Bet ar Anis Rukas žino, kad laikraštis netinka sapnams aiškinti? Tam yra sapnininkas!

Geras sąrašas, bet nepilnas

Chicago komunistų "Vilnyje" vienas pisorėlis rašo: "Nacių kriminalistų sąrašė yra Rudolf Hess, Franz von Papen ir Karl Doenitz..."

Girdi, tai "geras sąrašas." Geras, bet jis nepilnas. Į tą sąrašą reikėjo įtraukti ir Stalino-Džugašvilio vardą.

Stalinas "juk" buvo tas, kuris pasirašė "krauju cementuotos sąjungos" paktą, jo ir Hitlerio legionai kartu mėsinėjo Lenkiją.

Jų demokratija

Vienas komunistų galvočius šitaip aiškina demokratiją:

"Demokratija žodis nieko nereiskia. Svarbu tai, kas valdys fabrikus ir kitokių turtą. Tas yra pagrindiniu dalyku." ("Vilnis").

Right! Demokratija tik tada, kai turtus valdo komunistas...

Bet tuomet ėriuką draskantis vilkas irgi tinka but demokratu—taip ar ne?

St. Strazdas.

ARIZONOS SIAMO DVYNUKAI MIRĖ

Rugpjūčio 26 d. Arizonos valstijoje, netoli Phoenix miesto, gimė dvi suaugusios ir kruvą mergaitės dvynukės. Doktorai bandė išgelbėti mergaičių gyvybę, bet rugsėjo 10 d. jos mirė ligoninėj. Tokius suaugusius ir kruvą dvynukus vadina "Siamo dvynukais," pagal du broliu iš Siamo krašto, kurie užaugo suaugę į kruvą.

KAS NIEKO NEVEIKIA TO NIEKAS NEPEIKIA

AMERIKOS LIETUVIŲ GYVENIMAS

KAS SKAITO, RAŠO TAS DUONOS NEPRASO

NEW YORK, N. Y.

Mirė Anicetas B. Strimaitis; palaidotas Mahanoy City kapinėse

Pereito trečiadienio rytą "Keleivis" gavo sekamą telegramą:

"Šį antradienį, 9 valandą vakare, mirė Anicetas B. Strimaitis, sulaukęs 70 metų amžiaus; mirė savo namuose, Woodhavene. Iki rugšjo 7 d. velionis bus laikomas Garšvos koplyčioje. Tą dieną jis bus išvežtas į Mahanoy City ir ten palaidotas. — M. J. Vinikas."

Kada gavom šią telegramą, musų laikraštis jau buvo atspausdintas ir atiduotas paštui.

Anicetas Strimaitis savo laiku buvo labai darbštus žmogus. Per kurį laiką jis, berods, priklausė Lietuvių Socialistų Sąjungai. Vėliau iš jos pasitraukė ir visą laiką dirbo su sandariečiais. Beje, savo laiku Strimaitis buvo Susivienijimo Lietuvių Amerikoje centro sekretorius.

Jaunystėje Strimaitis rašinėjo eilėraščius ir vaizdelius, bendradarbiavo "Tėvynėj", "Vienybėj", dabartinę "Sandarą" ir velionio Olševskio "Lietuvoj".

HARRISBURG, ILL.

Prieš 35 metus Harrisburge ir jo apylinkėse buvo gana didelė lietuvių kolonija. Apšvietoje lietuviai tada stovėjo žemai, nes laikraščių žmonės neskaitė. Aš su kitu draugu tada nutarėme užrašinėti žmonėms pirmieji laikraščius. Aš pats turėjau įgaliojimą užrašinėti "Kovą", "Keleivį", o paskui ir "Naujienas". Todel nors ir gana pavėluotai, bet noriu pranešti apie vieno mano prikalbinto ilgamečio "Keleivio" skaitytojo mirtį.

Mirė Petras Vaitkevičius

1945 m. gegužės 24 dieną mirė čia sulaukęs 64 metų amžiaus Petras Vaitkevičius, ilgametis "Keleivio" skaitytojas. Iš Lietuvos velionis paėjo iš Suvalkų rėdybos, Slabados parapijos. Iš Lietuvos pirma atvyko į Du Bois, Pa., ten vedė ir kiek pagyvenęs, 1907 metais atsikėlė gyventi į Harrisburg, Ill., kur ir išgyveno iki mirties. Iš amato velionis visą amžių buvo angliakasis. Jis užaugino dvi dukteris ir du sunus. Dukterys dabar ištekėjusios, sunus vedė. Vyresnysis sunus tarnauja armijoje, randasi Filipinų salose, todėl ir į tėvo laidotuves negalėjo pribruti. Visa velionies Vaitkevičiaus šeima išauklėta pavyzdinčiai, o pats velionis Petras buvo ramaus budo žmogus ir su visais kaimynais sugyveno labai gražiai.

Kadangi velionis Petras buvo mano labai artimas kaimynas, tai iš jo girdėdavau, kad jis turi Amerikoje giminių. Todel jei kas iš giminių norėtų platesnių žinių apie velionies gyvenimą ir mirtį, tai gali kreip-

tis į jo našlę (Mrs. K. Vaitkevich, 828 W. Park Street, Harrisburg, Ill.).

Velionis Petras "Keleivį" skaitė virš 30-ties metų. Kada liga jį suspaudė, jis vis dar mėgdavo skaityti "Keleivį" ir įdomaudavosi žiniomis.

Aš nuo savęs tariu: Išėkis, Petrai, amžinai, o jus, sunus ir dukterys ir Tu, jo gyvenimo draugė Katrė, neliekitė ašarų, nes žmogaus toks jau likimas—kas gimsta, tas turi ir mirti.

Chas. Vachunas.

N. S. PITTSBURGH, PA.

North Sidės "Lietuvių Diena" su komunistais

Rugpiučio 26 d. buvo surengta, taip vadinama North Sidės "Lietuvių Diena" bendrai su komunistais. Tikrenybėje tai buvo piknikas arba išvažiavimas į Franklin Grove, tik užvardintas "lietuvių diena." Jos pėnas skiriamas Deshon ligoninei, kuri randasi Butler, Pa. ir yra valdžios užlaikoma kaip kareivių ligoninė.

Šiais metais ta "Lietuvių diena" buvo nelabai skaitlinga, nepaisant to fakto, kad jau gasolino galima gauti kiek nori ir automobiliais važinėti kur tik nori. Šiais metais joje atsiskakė dalyvauti į Dangų Žengimo lietuvių parapija. Matomai, North Side katalikai pradeda suprasti, kad lietuviams nepridera dalyvauti bendruose parengimuose su Lietuvos pardavikais komunistais ir jau pradeda atsipalaiduoti nuo p. Mažuknos peršamos bičiulystės su tais svetimos valstybės agentais.

Praeitais metais dalyvavo katalikai kartu su komunistais. Kaip tenka girdėti, tai ir Sunų Lietuvos D-jos dauguma darbštesniųjų veikėjų nepatenkinti komunistų talka tokios "lietuvių dienos" rengime. Pradeda dąsiprotėti, kad iš lietuviškų bolševikų nėra jokios naudos.

Mat, visą didžiausį darbą lietuvių dienos rengime atlieka Sunu Liet. D-ja. o komunistai, budami bendrame rengimo komitete, pasiima dalį neužpelnytos garbės. Visiems yra žinoma, kad komunistai neturi jokios publikos. O jei ir atsilanko keletas raudonukų į koki bendrą parengimą, tai tik kad parodyti save, paplatinti bolševikišką propagandą, pardavinėjant kokius tiketus ir kaišiojant publikai savo laikraščius. Komunistai tokiuose parengimuose savo dolerių nepraleidžia.

Žinoma, yra visai kitoks dalykas, jei koks parengimas buna matuškos Rusijos naudai. Tada bolševikų vaiskas yra sumobilizuojamas iš visos Pittsburgho apylinkės ir jie tada savo dolerių nesigaili.

Vienas juokdaris man kartą sakė: "Jei nori komunistus sutraukti į lietuvių dieną, tai turi skelbti, kad parengimo uždabius bus skiriamas ne Deshon ligoninei, bet Rusijai ir į parengimą atnešti raudonas rusiško kazono kelnes ir skelbti, kad tai maršalo Stalino dovana yra atsiųsta, tai pamatytum, kaip visi lietuviški bolševikai iš visų kampu suguzėtų į parengimą ir praleistų visus savo dolerius." Ar taip iš tikrųjų būtų, aš nežinau, bet niekam nėra jokia paslaptis, kad lietuviškiems bolševikams yra arčiausiai prie širdies Rusijos reikalai.

Northsidietis.

IŠ JAPONŲ SOSTINĖS BELIKO TIK GRIUVESIAI

Stai kaip šiandien išrodo ta vieta, kur da neseniai stovėjo Japonijos sostinė Tokijo. Dabar tenai riogso tiktai kruvos pelenų ir griuvėsių.

KONSULŲ DIENA DUTCHESS APSKRICIO PARODOJE

Dutchess County paroda New Yorko valstijoje minėjo 100 metų jubiliejų nuo išsteigimo. Jos rengėjai deltos priezasties pakvietė visų valstybių konsulus New Yorke aplankyti parodą, Rhinebeck, N. Y. ir paskelbė rugpiučio 30 d. Konsulų Diena. Dalyvavo apie 40 konsulų, tarp jų ir Lietuvos generalinis konsulas Jonas Budrys.

Poughkeepsie gelžkelio stoty konsulai buvo sutikti to miesto majoro ir parodos

komiteto. Automobiliais visi nuvyko į Hyde Park, kur pasveikino ponį F. D. Rooseveltieng ir atidavė pagarbą mirusiam Valstybės Prezidentui, papuošdami jo kapą gelėmis. Iš ten vyko apžiūrėti parodos. Apžiūrint parodą musų konsulai buvo ir maloni staigmena. International Business Machine Corporation skyriuje konsulams buvo pademonstruotos dvi naujausios rašomos mašinėlės, operuojamos nors ir po senovei, panelių mašininkių, bet elektros pagalba su įvairiausiais patobulinimais. Pav. laiškai gali būti rašomi iškart su 20

kopijų. Demonstravo dvi panelės, žinoma, parinktos konkurso keliu.

Išžiūrėjęs į panelių vedus general. konsulas priėjo arčiau ir paklausė: "Ar jūs negalėtumėt man tą paaiškinti lietuviškai?" Panelės net pašoko. Atsipeikėjusios pasakė savo pavardes: Stella ir Mary Pajunaitės, iš Clevelando, jau aštuoni mėnesiai dirbančios šioje kompanijoje.

Užsakykite dideli "Keleivio" kalendorių 1946 m.

HARTFORD, CONN.

Sustojo darbai

Pas mus šiuo laiku daug žmonių yra be darbo. Dauguma dirbtuvių visai sustojo. Kitos kad ir dirba, tai visai mažai, nes dauguma darbų buvo karo reikalams. Vienok žmonės per daug nenusimena. Visi džiaugiasi bile tik karas pasibaigė. Daug žmonių čia buvo atvažiavę dirbti laikinai, į karo darbus, tai dabar, darbams sustojus, tie visi vėl išvažinėja. Be to, čia yra gana daug komunistų, tai manoma, kad daugelis jų išvažiuos į Rusiją. Jie dažnai kalba, kad Rusija yra geriausia kontrė pasaulyje, tai nejaugi jie dabar būtų tokie kvaiši ir nevažiutuoti į tą geriausią kontrė išsidžiointi ten esamu roju? Kai kurie Hartfordo bolševikiški frontovikai tiek įsiskaršciauvo, kad net redaktoriams pradėjo rašinėti grasinančius laiškus. Aš patarčiau bolševikams mažiau karščiuotis ir daugiau skirit laiko ir jėgų savo pasekėjų apšvietimui. Kartais tenka iš tų bolševikų pasekėjų girdėti tokias kvaišas nuomones, kad net nebolševikui sarmata už juos darosi. Neseniai girdėjau, kaip viena bolševikė pyko ant Amerikos valdžios, kodėl ji neįsako vokiečių išsaudyti, jie esą tiek žmonių Rusijoje išžudė.

Į tai viena moteriškė pastebėjo, kad ne tik Rusijoje, bet ir Lenkijoje vokiečiai kartu su rusais daug žmonių išžudė. "O kada kas Lenkijoje žmones žudė?"—sušuko ta bolševikė. Jai buvo paaiškinta, kad karo pra-

džioje vokiečiai ir rusai bendrai užpuolė ant lenkų, juos žudė, kraštą naikino, vežė žmones į prievartos darbus. Tą darė vokiečiai, tą pat darė ir rusai. Bolševikė net išsižiojo tą išgirdusi. Ji taip yra apšviesta, kad net nežino, kaip karas prasidėjo ir "nebeatsimena," kad karo pradžioje Hitleris ir Stalinas buvo dideli bičiuliai ir bendrai mėsinėjo savo kaimynus...

Nekomunistė.

CHICAGO, ILL.

Neseniai čia mirė Nekalčiausias Panelės parapijos klebonas, J. D. O'Neill. Jo parapija buvo Highland Parke. Po jo mirties buvo spėjama, kad jis palikęs apie 5,000 dolerių turto. Bet patikrinus, tas turtas pasirodė daug didesnis. Viso praboščiausio palikimas siekia 268,000 dolerių! Neį pat, nei vaikai, kam gi jam tie pinigai? — klausia parapijonys, kurie per 30 metų stebėjo klebono dušų ganymą, bet vargu kada spėjo, kad jų praboščius būtų tiek vilnų prisikirpęs.

Man tas įvykis duoda įkvėpimo parašyti tokias eilutes:

Bet miršta ir tie kunigėliai, Neišgelbsti nė jų pinigėliai. Palieka jie savo turtus kičiams, Iš ko buna juoko visiems.

A. Armin.

PHILADELPHIA, PA.

Vieno klubo bėdos

Vienas smarkus lietuvių klubas čia pakliuvo į bėdas. "Keleivyje" karta buvo aprašyta vieno klubo "kultūrinė" veikla, bet tada to vieno klubo vadovai baisiai ant "Keleivio" pyko. O dabar teismas pasakė tiems komunistoiantiems klubo vadovams savo "nuomonę." Teismo nuomonė klubo nariams kainuos 600 dolerių pabaudos, neskaitant laisnio suspendavimo dešimčiai dienų ir neskaitant teismo ir advokato išlaidų.

Tos bėdas dar nėra viskas. Ties pats klubas trėns ir daveiau trobelių su miestu teismu del to klubo "kultūringų parengimų." Apie tai ir apie visas kitas to smarkaus "kultūrinio" klubo bėdas parašysiu plačiau.

A. S. Zabaldokas.

Įvairenybės

Gyvates nuodai, perleisti Ultra-Violetine šviesa, pasidaro nepavojingi žmogaus sveikatai.

—o—
Korejoj esąs paprotis, kad vyras susitikęs savo moterį ant gatvės, nuduoda nepažįstas.

—o—
Barškančios gyvatės per metus pveda 2-3 vaikus, o kartais ir keturis.

—o—
Uodų padaryti nuostoliai ir jų kontroliavimas Jungtinėms Valstybėms per metus kaštuoja 145,525,000 dolerių.

—o—
Armijoje patirta, kad juodukai (negrų) mato naktį geriau, negu baltieji kareiviai.

—o—
Yra sakoma, kad Einsteino relatyvumo teoriją supranta viso tik 14 žmonių pasauly.

J. D. T.

JIEMS REIKALINGA MUSŲ PAGELBA

Karo baisenybėms pasibaigus, milijonai žmonių dar tebėra ašarose, milijonai benamių, milijonai nedavalgę, milijonai be drabužių. Tik dabar šalpos įstaigų žmonėms pavyksta pamatyti tuos baisesius reginius! Čia buvo gražus miestas, sunkiai dirbančių žmonių išstatytas, dabar jo vietoj—tik griuvėsiai. Vietoj linksmy žmonių—ašarose paskendę. Vienintelė jų viltis—tai mes, amerikiečiai. Mes jiems teikiame pagelbą. Renkame ir siunčiame vaistus, drabužius, apsiavimą ir patalynę, kad gyvi išliktų pasauliui vėl būti naudingi. Kenčia šimtai tukstančių lietuvių, jiems reikia greitos pagelbos. Kreipkitės ir į kitataučius, prašykite jų talkos. Rinkite ir siųskite drabužius, apsiavimą ir viską, ką gaunate, į United Lithuanian Relief Warehouse, 101 Grand St., Brooklyn 11, N. Y.

WORCESTER, MASS.

CHESTNEY'S CANTEEN

VIETA MALONI IR SILTA

Visokių Gėrimų, Alaus, gardžiai pagamintų Valgių ir Užkandžių

Čia gaunama ir "Keleivis" pavieniais numeriais

90 MILLBURY STREET WORCESTER, MASS.

Pasikalbėjimas Maikio su Tėvu

—Ar žinai, Maike, ką aš sumislinau?
 —O ką?
 —Aš pastanavijau eiti teisybės įieškoti. Jau prisipyliu džioga šnapso ir naujus padnackus pridėjau. Gal ir tu, Maike, eitum su manim į tą kelionę?
 —O į kurią pusę tėvas manai eiti?
 —Ir aš pats nežinau. Eisiu per žmones ir klausinėsiu, kur dingo teisybė ant svieto.
 —Tėvas nori Diogeną pamėgdžioti?
 —O kas tas Diogenas?
 —Diogenas, tėve, gyveno senovės Graikijoje da Kristijū negimus. Jis buvo apdriskęs, suvargęs, nedavalgęs, miegodavo šiukšlyne ir vis sakydavo, kad pasaulis nėra teisybės.
 —Tai jis buvo toks pat, Maike, kaip aš.
 —Labai panašus, tėve.
 —Ar jis buvo generolas?
 —Ne, kariškį jis nekešdavo.
 —O išsigerti mylėjo?
 —Ne. Kas kitiems patikdavo, jis tą smerkdavo. Ir todėl jam išrodė, kad pasaulis nėra teisybės. Da ir šandien yra sakoma, kad Diogenas su žiburiu įieškojo teisingo žmogaus, paseno beįieškodamas ir mirė nesuradęs.
 —Ar tai tu rokuoji, Maike, kad ir aš teisybės nesurasiu?
 —Ne, tėve, nesurasi.
 —Na, tai kaip galima ant svieto gyventi be teisybės?
 —Bet kaip tėvas teisybę supranti?
 —Gal aš nežinau, Maike. Tas yra teisybė, ale aš žinau, ką yra neteisybė.
 —O kas?
 —Ogi paimkim, vaike, kad ir tuos zdraicas, ką gaziets vadina karo kirminalistais. Norvegijoi toks išdavikas buvo Kvislingas. Jis pardavė savo kontrą Hitleriui ir pats nuėjo jam sluzyt. Dabar gaziets rašo, kad norvegų sudas nusudijo jį ant smerties už tokia išdavystę. O Kauno Padleckis, kas pardavė Lietuvą maskoliams, gyvena saufry.
 —O kokią iš to išvadą tėvas darai?
 —Valuk mano išvados Maike, tai toks biznis yra didelė neteisybė. Aš sakau taip: jeigu bus pakartas Kvislingas, tai turi but pakartas ir Padleckis. Juk jie vienodi galvarieziai.
 —Ne, tėve, ne visai vie-

—nodi. Kvislingas parsidavė vokiečiams iš kalno, da jiems Norvegijon neatėjus. O Paleckis nuėjo rusams dirbti tik tada, kai Stalino armija jau užėmė Lietuvą. Tai nemažas skirtumas.
 —O iš kur tu žinai, Maike, kad Padleckis nebuvo iš kalno Stalino šnipams parsidavęs? Aš rokuoji, kad jis yra toks pat zdraica, kaip ir tas norvegų Kvislingas.
 —Gali but, bet nėra įrodymų.
 —Kokiam biesui čia tie įrodymai? Ar francuzai turėjo įrodymų, kad jų įstarešas generolas parsidavė Hitleriui iš kalno? Neturėjo. Jie ir nesakė, kad jis iš kalno parsidavė. Jie tik sakė, kad jis nuėjo naciams į talką, kai jų vaiskas jau buvo užėmęs Francuzija. Ir už tai jie dabar nusudijo jį sušaudyt. Na, tai kodel Padleckis vaikščioja gyvas? Kur gi čia teisybė?
 —Tėve, politikoj teisybės nėra. Kas turi galia, tas vykdo savo valia. Lietuvoje šiandien viešpatuoja bolševikai, todėl ką jie nori, tą ir daro. Jeigu jų valdžia tenai susmuk, kaip susmuko nacių viešpatavimas, tada Paleckio kompanija susilauks tokio pat likimo, kokio susilaukė Norvegijos ir Francijos išdavikai.
 —Vot, Maike, tada ir bus teisybė ant svieto!
 —Tėvui tas išrodo teisybė, bet Paleckiui—ne.
 —Ar tau jo butu iškada?
 —Ne tame dalykas, tėve. Aš tik noriu tau įrodyti, kad tokio daikto, kaip absoliuti teisybė, pasaulis nėra. Kas vienam išrodo teisybė, kitam tas gali išrodyt didžiausią neteisybė.
 —Veidiminut, Maike. Aš noriu pamislyt, kaip tas gali but.
 —Gerai, tėve, pagalvok.

PIKTADARIU KARAS BOSTONE?

Vienoi East Bostono valgykloj buvo nušautas italas Joseph Barresi, 35 metų vykas, šovikas babėro. Policija mano, kad Barresi buvo piktadariu karo auka. Nušautasis per kelis mėnesius sėdėjo kalėjime. Manoma, kad ji nušovė kurį nors piktadarių genėš narys.

Užsisakykite dideli "Keleivio" kalendorių 1946 m.

Kristijonas Duonelaitis

Tulas lietuvis nusiskundžia, kad mes neturime garsių rašytojų. Girdi, kur mūsų Puškinas, Mickevičius, Byronas, Longfellow'as ir panašūs garsenybės? Bereikalingas nusiskundimas. Mes turime vieną rašytoją milžiną, kurs yra senesnis ir už Puškiną, ir už Mickevičių ir už Longfellow. Tai yra mūsų Kristijonas Duonelaitis, Mažosios Lietuvos rašytojas.

K. Duonelaitis gyvena 18-tame amžiuje. Jis gimė 1714 metais sausio 1 d. ir mirė 1780 metais vasario 18 d. Duonelaitis gyvena labai audringame laike. Jo amžiaus gale iš Francijos jau putė revoliuciniai vėjai, o iš Amerikos buvo atėjusios žinios apie "kolonistų" sukilimą prieš Anglijos karalių ir apie susikurimą naujos valstybės, kuri pasivadino Jungtinėmis Amerikos Valstybėmis. Europoje Duonelaitis laikais ėjo žiaurus karus. Prusijoj tuo laiku viešpatavo karingas karalius, Fridrichas Didysis (1712-1786), kurs buvo įsivėlęs į daug karų ir vedė vieną ilgą karą, vadinamą "septynių metų karu." Tame kare rusai buvo užėmę visą rytinę Prusiją. Buvo po rusų valdžia ir K. Duonelaitis ir iš tų laikų yra užsilikęs linksmas pasakojimas, kaip K. Duonelaitis "garbino" šventąjį Aleksandrą Nevskį, kurį dabar bolševikai Rusijoj vėl labai aukštai garbina ir net to "šventojo" medalius dalija kareiviams už pasižymėjimus mušiuose.

Kristijono Duonelaitis laikai buvo dar ir tuo pažymėti, kad tada vokiečiai jau buvo pradėję labai smarkiai vokieinti Mažąją Lietuvą. Jie siuntė į prūsų karalių valdomą Lietuvą vokiečius kolonistus ir stengėsi žmonėms įpiršti viską vokišką. Daug vėliau rusai tą patį darė rusų valdomoj Lietuvoj. Duonelaitis laikais Lietuvos valstybėj viešpatavo didelė vidaus suirutė. Lietuva ir Lenkija, baltųjų valdomos, buvo patekusios į vidaus anarchiją, o gobšus kaimynai tykojo jas pasidalyti. Dar Duonelaitis atbegyvenant įvyko pirmasis Lietuvos padalijimas.

Daug matė ir daug pergyveno K. Duonelaitis. Bet savo raštuose jis aprašė ne

savo laiko didžiuosius įvykius, ne karalių Fridrichą, ne Pugačovo maištą Rusijoj ir ne maršalą Suvorovą, kurs Pugačovo maištą nuslopino kraujo juroje. Duonelaitis nerašė apie didžiuosius karus, karalius ir pasaulio galimus. Bet jis rašė apie lietuviško kaimo gyvenimą, apie buro-ukininko vargus, bėdas, rūpesnius, džiaugsmus ir linksmybes. Duonelaitis rašė apie gamtą, apie gražų pavasarį, apie vasaros darbymetį, apie rudens gerybes ir apie šaltosios žiemos "narsus," kurie rustaudami grįžta ir žmones gaudina. Duonelaitis aprašymuose gamta yra gyva, ji juokiasi, linksminasi, rustauja ir verkia. K. Duonelaitis yra mūsų liaudies poetas ir — labai didelis poetas. Jei Duonelaitis būtų rusas, jo raštai būtų garsinami, kaip rusų rašliavos pažibą; jei jis būtų francuzas, vokiečiai ar anglas, jis būtų vienas iš pasaulinių klasikų; apie jį žinotų kiekvienas raštuose apsiskaitęs žmogus. Bet Duonelaitis buvo mažos tautos didelis giesmininkas, todėl platusis pasaulis apie jį mažai ką žino, o tulas ir lietuvis apie jį tik iš ketvirtų ar penktų lūpų yra girdėjęs.

—

Kristijonas Duonelaitis gimė naujų metų dieną 1714 metais, Lazdinėliuose, Šalia Gumbinės miestelio, Mažajoj Lietuvoj. Jo tėvai buvo ukininkai. Tėvui mirus paliko motina su septyniais vaikais ir nemažai vargo gospadorystę vedama. Kristijonas buvo nuvežtas mokyti į Karaliaučius, kur geri žmonės jam išruopino vietą Kneiphofės bažnytinėj mokykloj. Mokslas ten nieko nekaštavo, o mokiniams buvo duodamas valgis ir visas užlaikymas, bet jie turėjo eiti į bažnyčią giedoti ir, jei pasitaikydavo numirėlis, mokiniai turėjo padėti jį atgiedoti bažnyčioje. Mokyklos gyvenimas buvo kietas, valgis prastas ir pasakoją, kad kartą jaunas Kristijonas buvo apalęs iš bado.

1732 metais Kristijonas Duonelaitis įstojo į Karaliaučiaus universitetą ir ten mokėsi teologijos ir senųjų kalbų. Karaliaučiaus universitete buvo mokoma ir lietuvių kalbos. Dar 1718 metais ten buvo įkurta lietuviška seminarija (kursai), kur paruošdavo pastorius lietuviškoms parapijoms. Tais laikais vokiečiai rytinę dabartinių Rytprusių dalį vadindavo "Lietuva," o kadangi gyventojai ten buvo išimtinai lietuviai, tai ten reikalingi buvo kunigai, kurie mokėtų lietuviškai. Toje seminarijoje mokėsi lietuvių kalbos ir K. Duonelaitis. Karaliaučiaus universitetą Duonelaitis baigė 1736 metais. Jis mokėjo kalbėti lietuviškai, vokiškai, francuziškai, ir mokėjo senasias kalbas: lotynų, graikų ir hebrajų.

Baigęs universitetą Duonelaitis pirma dirbo kaipo privatus mokytojas, 1740 metais gavo mokytojo vietą Stalupėnų bažnytinėj mokykloj, o 1742 metais toje mokykloje buvo paskirtas direktorium. Sekančiais metais jis buvo paskirtas pastoriu į Tolminkiemius, kur jis išgyveno iki savo mirties, 1780 metais.

K. Duonelaitis buvo didelių gabumų žmogus. Jis nesitenkino pastoriaus darbu parapijoj, bet, kaip daugelis tų laikų daugiau išmoksintų žmonių, bandė užsiimti mechanika, stiklų tekiniu (optika) ir studijavo fiziką. Jis dirbo ir muzikos instrumentus ir pats buvo muzikos mylėtojas; jis yra parašęs muziką kelioms dainoms, bet iš jo kompozicijų nieko neužsiliko iki mūsų laikų.

K. Duonelaitis nebuvo maistininkas, jis nešaukė baudžiauninkų valstiečių nusikratyti baudžios jungo, bet jis ne buvo nė ponų pastumdelis. Jis mokėjo laikytis nepriklausomai su šio pasaulio galingaisiais. Jis sakydavo, kad "laimingiausia yra ta parapija, kur nėra karališko valdininko," o apie savo profesijos priteilius kunigus, Duonelaitis buvo ne labai aukštos nuomonės. Jis sakė, kad kunigai daugiau myli vilnas, negu avis. Jis taip apibūdina tų laikų kunigų luomą: "Mano laikuose jau atsirado žmonių (kunigų tarpe), kuriems rūpi ne avis, bet tik tai jų vilnos. Jei apie ką nors dar budavo kalbama (kunigų sugėlose), tai daugiausiai apie padidimą ir pakėlimą pelno ir kas kart vis rečiau girdėti dievobaimingų ir rimtų kalbų. Kada susiedavo tokie žmonės turtais apsirūpinę kunigai, tai retai išgirsdavai juos kalbant apie mokslus arba prakalbas; bet apie pajamų pagerinimą ir apie žemės gerybes kalbėdavo kiek tik lenda."

Laike septynių metų karo Mažoji Lietuva buvo rusų okupuota. K. Duonelaitis nuo rusų slapstėsi Romintės giriose, kurios ir šio karo eigoje pagarsėjo labai kruvinais mušiais tarp rusų ir vokiečių. Rusų okupacijai užsitęsęs teko pabėgėliams grįžti namo ir gyventi po naujais ponais. Vieną kartą kunigas Duonelaitis gauna iš rusų kariškos vyriausybės įsakymą švesti šventojo Aleksandro Nevskio šventę, atlaikyti bažnyčioj pamaldas ir pasakyti apie tą rusų šventąjį pamokslą. Duonelaitis įsakytą dieną prabilo į savo parapijonis šitaip:

"Man yra įsakytas iš dabartinės aukštosios valdžios pagerinti šventąjį Aleksandrą Nevskį. Jis gal buvo ir geras žmogus, bet aš jo nežinau. Nežinot nė jus; todėl mes geriau apmąstysime žodžius evangelisto Motiejiaus 4, 14: "Aleksandras kalvis man daug bloga padarė. Viešpatie, užmokė jam sulig jo darbu. Nuo jo saugokis, nes jis mūsų žodžiams priešinosi."

Tuo Duonelaitis ir pabaigė "pagerbimą" rusų šven-

CORREGIDORO DIDVYRIS

Čia parodytas amerikiečių generolas Wainwright, kuris karo pradžioje narsiai gynė Corregidoro tvirtovę Filipinuose. Kai pasibaigė maistas ir amunicija, japonai paėmė jį nelaisvėn. Dabar amerikiečiai jį išlaisvino. Čia jis parodytas Yokohamos viešbuty. Japonė padavė laukia, ką jis lieps atnešti valgyti. Pamąstęs, generolas pasakė: "O, kaip aš norėčiau ham and eggs!"

JAPONAI MIRŠTA IS BADO

Amerikiečiai dabar duoda pagelbą badaujantiems japonams. Šioj nuotraukoj matosi vienas japonas mirštas iš bado.

Įdomūs Dalykai

FBI PIRSTŲ NUOSPAUDOS

Federalinis Investigacijos Būras (FBI) neseniai pranešė, kad jo "identifikacijos skyrius" jau veikia 22 metus. Per tą laiką jis turi surinkęs apie 100 milijonų pirštų nuospaudų. Tai yra didžiausias tos rusies rinkinys visame pasaulyje.

Pirštų nuospaudos kol kas yra vienas iš tikriausių būdų nustatyti žmogaus tapatybę. Mat, kiekvieno žmogaus pirštų linijos yra kitokios ir todėl pagal pirštų linijas lengviausiai yra žmogų "identifikuoti." Pirštų linijos nesikeičia su žmogaus amžiu, jos pasilieka tos pačios per visą žmogaus gyvenimą, todėl jų pagelba lengva yra nustatyti žmogaus tapatybę ir praėjus eilei metų.

Amerikos ginkluotose pajėgose visi kariai duoda savo pirštų nuospaudas, kurios yra laikomos tam tikrame rinkinyje. Su pagelba tų pirštų nuospaudų buvo nustatyta tapatybė kareivių įvairiose karo nelaimėse,

kur kitokio budo nebebuvo nustatyti žuvusiojo kareivio tapatybę.

FBI pirštų nuospaudų rinkinys patarnauja žmonėms įieškant savo dingusių giminių, arba visokiose nelaimėse. Bet svarbiausias FBI pirštų nuotraukų tikslas yra apsaugoti visuomenę nuo blogų žmonių, kriminalistų, šnipų ir kitokių kenksmingų gaivalų. Su pagelba savo rinkinio FBI per metus suranda ir padeda nustatyti tapatybę virš 15,000 prasižengėlių. FBI savo pirštų nuospaudų rinkiniu aptarnauja visą šalies policiją, teismus ir kitas panašias įstaigas.

Visas FBI milžiniškas pirštų nuospaudų rinkinys yra taip laikomas, kad jame per kelias minutes galima surasti įieškamą nuospaudą su visomis turimomis žiniomis apie nuspaustųjų pirštų savininką.

Prieš karą FBI dalindavo si pirštų nuospaudomis su kitų šalių policija. Tas buvo daroma sekant "tarptautinius" kriminalistus. Ir dabar, nežiurint karo, FBI dalinasi savo žinioje esanomis pirštų nuospaudomis su 45 kraštais.

FBI turimas 100,000,000 pirštų nuospaudų rinkinys "atstovauja" 55 milijonus žmonių. Mat, daugelis žmonių turi po kelias pirštų nuospaudas. Žmogus, kurs tarnavo valdžios įstaigoje, o paskui tarnavo armijoje, turi dvi pirštų nuospaudas.

Kaip sakyta, svarbiausias pirštų nuospaudų tikslas yra palengvinti sekti kriminalistus. Pasirodo, kad 70 nuošimčių suimamų kriminalistų turi savo "rekordus" policijoj ir žinoma, turi ankstyvesnes pirštų nuospaudas. Kas kartą pakliuva į policiją del kokio nors prasižengimo, jo pirštų nuospauda lieka visam amžiuvi FBI rinkinyje. Jei tas pats žmogus kur nors padaro kokį "trobėlį," pirštų nuospaudos pasako, kada ir kur jis anksčiau buvo susidūręs su policija ar teismais.

FLJS.

MAIKIO TĖVUI PO PENKINĖ

Sie draugai prisuntė Maikio Tėvui po penkinę: Simon Vonigas iš New Haven, Conn., G. Mačys iš Brooklyn, P. Stonis iš Walpole, J. Bartkus iš Great Neck ir John Yakas, iš Chicagos.

Užsisakykite dideli "Keleivio" kalendorių 1946 m.

J. Šėlainis.

Vietinės žinios

MASINIS MITINGAS

Vietinis BALF skyrius šio masinį susirinkimą penktadienį, rugsėjo 14 d., 8 val. vakare, Lietuvių sveitinėje, E ir Silver Sts. So. Bostone.

Kalbės adv. Ant. Milleris iš Worcesterio. Taipgi kalbės ir vietiniai kalbėtojai. Bus dainų programa.

BALF skyriaus valdyba, kurios pirmininku yra Dr. P. Jakimavičius, nuosirdžiai kviečia visus, kurie užjaučia nuvargintai Lietuvai ir jos žmonėms nuo karo nukentėjusiems, šiame susirinkime dalyvauti.

Nei įžangos, nei aukų rinkimo nebus. Visi galėsime pasiklausyti kalbų ir pasitarti kaip mes galim pagelbėti tiems nelaimingiesiems mūsų broliams ir seserims, išblaškytiems po pasaulį.

Rengėjai.

Iš Liet. Remti Draugijos susirinkimo

Praeitą penktadienį Lietuvai Remti D-jos 2-ras skyrius Bostone turėjo savo susirinkimą Sandaros svetainėje. Dalyvavo gražus burys narių. Susirinkime nutarta aktingai dalyvauti BALF rengiamame drabužių vajuje ir į to vajuos komitetą nutarta pasiūsti du atstovus nuo draugijos. Atstovais išrinkti ponai A. Januškevičienė ir p. Tarutis.

Visi draugijos nariai pasizadėjo patys vajuos darbe pagal išgalės dalyvauti.

Susirinkime buvo pranešta dar negalutina atskaita iš Liet. R. D-jos rengto pikniko, prie Chauncy ežero, rugpiučio 26 d. Viso piknikas davė pajamų virš tukstančio dolerių. Atskaičius išlaidas liks gražaus pelno labdarinagam draugijos tikslui.

Susirinkimas paskyrė komisiją ruošti rudens pramogą Bostone. Komisijon įėjo ponai A. Januškevičienė, M. Mereskevičius ir J. Steponaitis.

Narys.

Greater Boston United War Fund ruošiasi vajúi

Greater Boston United War Fund prašo mus pranešti, kad spalį 1 dieną prasidės jo vajúis, kuris tris iki spalio 17 d. Vajuos tikslas yra sukelti Bostono apylinkėse \$7.750.000 del karo nukentėjusiems žmonėms šelpiti. Europoj, Kinijoj ir Filipinuose yra milijonai žmonių, kurie neturi iš ko gyventi nei kuo apsirengti. United War Fund renka pinigų jiems sušelpiti. Šitą vajúį remia visos darbininkų unijos.

Grįžo Cambridge lietuviai Kanišauskas

Pereitą penktadienį New Yorko priplaukė atvyko laivas su Europos karo veteranais. Tarp jų buvo vienas Cambridge lietuviai, Aleksandras Kanišauskas.

Rado juroj prigerisius mokslininkus

Pakraščių sargybos žmonės juroj surado dvieji Oceanographic Instituto mokslininkų lavonus — Hayerio ir Halversono. Pastarojo žmonos dar nesurandama.

Mokslininkai buvo išplaukę į jurą maža valtele. Juroj juos užklupo audra, apvertė valtį ir visi žuvo.

LIETUVAI REMTI D-JOS PADEKA

Rugpiučio 26 d. Lietuvai Remti D-jos 2-ro skyr. valdyba išleido dešimts brangių dovanų. Už tas dovanas ji surinko \$95.50 aukų. Pačios dovanos buvo suaukotos ir valdyba šiuomi reiskia širdingos padėkos aukuotojams: Kaziuui Pratapui už gintarinius karolius \$50 vertės; Aleksui Witkui už rašomą aukso plunksną \$7.50 vertės; p-niai Kroplienė už brangius stiklus \$20 vertės ir kitiems aukavusiems mums dovanų. Taip pat tariame ačiu visiems, kurie prisidėjo prie šito šalpos darbo.

L. R. D-jos 2 skyr. vardu.
S. Michelsonas,
J. P. Tuinila.

Haverhill lietuvų klubas bėdoje

Haverhill policija iškėlė bylas dviem klubam — Larchmont klubui ir Gedimino klubui. Pastarasis randasi 324 River St.

Abudu klubai kaltinami tuo, kad nesilaikė V-J diena išleistų patvarkymų. Policija sako, kad rugpiučio 14 d. abejuose klubuose parduota svaigieji gėrimai.

Larchmont klubas uždaromas dviem savaitėm. nuo rugsėjo 4 iki 18 d. Laisnių komisijos pirmininkas Regan sako, kad lietuvų klubas busias "cenzuruotas."

Zuvų vakariene LDD 21 kp. nariams

Rugsėjo 5 d. "Keleivio" patalpose įvyko LDD 21 kp. valdybos posėdis. Be kitko jamė buvo nutarta suruošti žuvų vakariene mūsų kuopos naujiems nariams pagerbti. Mat, šią vasarą į LDD 21-mą kuopą įstojo geras burys naujų narių.

Vakariene įvyks rugsėjo 16 d. Cambridge Liet. Pil. klube, 823 Main St. Pradžia 6 val. vak. Nariams suteikiama teisė atsivesti ir svečių.

Zuvų pagavimu rupinsis draugai Smitai, Jonuška, Ramanauskas, Andriukaitis ir kiti.

Lietuvai Remti D-jos 2-ro skyriaus dovanos

Lietuvai Remti Draugijos 2ras skyrius išleido 10 dovanų. Tai įvyko Draugijos piknike, rugpiučio 26 diena, Lake Chauncy parke, Westboro, Mass.

Dovanas gavo sekantys: 1-mą dovaną, gintarinius karolius, gavo Mary Blazys, Worcester, Mass.

2-rą dovaną, rašomąją plunksną — Steve Kontautas, So. Boston, Mass.

3-čią dovaną, cigaretams dėžutę — S. Zaveckas, So. Boston.

4-tą dovaną, napkinų setą — J. Tolacka, Randolph, Mass.

5-tą dovaną, paveikslui rėmus, — Mrs. G. Kropas, So. Boston.

6-tą dovaną, Peach Brandės bonką — J. Mačionis, Worcester, Mass.

7-tą dovaną, pasigražinimui setą — J. Jasiunas, iš Dorchester, Mass.

8-tą dovaną, ašotį su stiklais, — A. Dion, Worcester.

9-tą dovaną, Jelly Set, — J. Bratėnas, So. Boston.

10-tą dovaną, metalinę lėkštę daržovėms — p-nia Vasiliauskienė iš Norwood.

Svečias iš Vermont valstijos

Pereitą ketvirtadienį mūsų įstaiga aplankė svetys iš Vermont valstijos, drg. A. Jenkins-Jankauskas — CIO unijų pirmininkas Vermonte, "Keleivio" bendradarbis. Darbo Dienos proga Jankauskas buvo nuvykęs į Lawrence, aplankyti žmoną ir kitus gimines. Grįždamas į Vermontą jis aplankė ir mūsų įstaigą.

10,000,000 bušelių kviečių Europai

Bostono priplaukos vadovybė praneša, kad per šiu metų septynis mėnesius iš mūsų priplaukos pasiūsta Europon net 10,000,000 bušelių kviečių. Po New Yorko priplaukos Bostonas yra antrasis priplaukos miestas, davęs Europai tokį didelį kiekį kviečių.

Suo išgelbėjo šeiminkės gyvastį

Charlestowno gyventoja Nellie Nutter gali but dėkinga savo šuneliui "Red." Nieko blogo nemanydama Nutter ėjo skersai gatvę. Staiga prišoko suo ir ją tempė atgal. Veik tuo pat metu praužė didelis trokas, susisuko ir atsikorė į netolyumą namą. Troko šoferis buvo praradęs kontrolę. Suo, matyt, tą pastebėjo ir išgelbėjo šeiminkės gyvastį.

Reikalaukit specialių cukraus racių

Vyriausybės patvarkymu šeiminkės gauna specialių cukraus racių vaisių prezervams daryti. Kainų administracijos ofisas praneša, kad rugsėjo 14 bus paskutinė diena aplikacijoms įteikti.

Gambridgiečių žiniai

Pradedant su šia savaitė "Keleivį" galima nusipirkti pas Povilą Gaigalą, Park Lunch, ant Cambridge St.

RADIJO PROGRAMA

Lietuvių Radijo Korporacijos programa ateinantį nedėdienį iš WORL stoties, 950 kilociklių, tarp 9:30 ir 10:30 ryto, bus tokia:

- 1—Muzika.
  - 2—Dain. Emilija Burbulienė iš So. Bostono ir Ona Savičiūnienė iš Roslindale.
  - 3—Pasaka apie Magdute.
- Po programos parašykite savo išpužius ir nusiųskite šiuo adresu: WORL Station, Lithuanian Program, Boston, Mass. S. Minkus.

REIKIA LANGŲ VALYTOJŲ

Gera proga išmokyti pastovų darbą. Gera Mokestis American Cleaning Co., Inc. 20 Central Square, Cambridge 39, Mass. Tel. Kirkland 5070

PARSIDUODA GARAZIUS

Garazius su moderniomis mašinomis, išdirbtas biznis per 25 metus, 15 mylių nuo Bostono ir ant main kelio. Parsiduoda todėl, kad sunus žuvo kare, o tėvas vėnas neapsidirba. Norintieji smulkesnių žinių kreipkitės asmeniškai ar laišku į "Keleivio" ofisą. Laiškus pažymėti K. N. (39)

NAMAS IR 25 AKRAI MIŠKO

Moderniškas 6 kambarių namas, maudynė ir geras sun porch. Įvesta garo šiluma. Yra du garazai; vienas murinis dviem karam, kitas vienam. Yra 25 akrai miško. Gali but išparduotas lotais. Dauguma žemės prie vieškelio. Keturių mylių nuo City Hall. Pusė mylios nuo miesto linijos. Parsiduoda už \$5,800 cash.

Kreiptis: 405 Stafford St., Worcester 3, Mass. (37)

REIKALINGOS DARBININKĖS

Moterys ar merginos prie siuvimo rankų darbo (su adata) Kingston Clothing Co. dirbtuvė. Gera proga išmokyti gerą ir lengvą darbą, ir tas darbas pastovus. Kreipkitės į Kingston Clothing Co. dirbtuvę, 383 Albany St., Bostone, ant 3-čių lubų. Arba patefonuokit C. Petrauskui po 6 val. vakaro. Tel.: GENeva 1208. (37)

Reikalingos Moterys

Dišių plaut

\$24 į savaitę su valgiu, arba \$27 be valgio. Dirbt 6 dienas. Darbas pastovus ir vieta smagi. Kreiptis tuoj pas

BLINSTRUB'S
304 Broadway, So. Boston

BORIS BEVERAGE CO.

220 E Street, South Boston
Pristato toniką, vyną ir visokios rūšies alų baliams, vestuvėms į namus ir sales. (-)
Savininkai:

Jonas Auluskas ir Juozas Skandalis.
Telef.: SOU 3141.

A. J. NAMAKSY

REAL ESTATE & INSURANCE
414 W. Broadway
SOUTH BOSTON, MASS
Office Tel. So. Boston 0948
Res. 37 ORIOLE STREET
West Roxbury, Mass.
Tel. Parkway 1233-W

DR. D. PILKA

Ofiso Valandos: nuo 2 iki 4 ir nuo 7 iki 8
506 BROADWAY
SO. BOSTON, MASS.
Telefonas: SOUTH Boston 1320

Tel. TRObridge 6330

Dr. John Repshis

(REPŠYS)
LIETUVIS GYDYTOJAS
Valandos: 2-4 ir 6-8
Nedėliomis ir šventadieniais: nuo 10 iki 12 ryto
278 HARVARD STREET
kamp. Inman St., arto Central Sq.
CAMBRIDGE, MASS.

Tel. 28624 Gyv. 31132

Dr. Joseph A Gaidis

OPTOMETRISTAS
Valandos: 9 iki 12
nuo 2 iki 5
nuo 7 iki 9
Seredomis 9 iki 12 ir susitarus
AKIŲ DAKTARAS
Ištisau defektuotas akis ir tinkamu laiku sugražinu šviesų. Išgaminuoju ir priskiriu akinius.
114 Summer Street
LAWRENCE, MASS.

Dr. Leo J. Podder

Iš Leningrado.
Specializuoja Vyriski organų nusilpnėjime. Gyvenimo permainų moterų. Moterų ir Vyrų ligas Kraujo ir Odos Ligas.
Valandos: nuo 10 iki 12 dieng
nuo 2 iki 4, nuo 7 iki 8 vakaro
180 HUNTINGTON AVE,
BOSTON, MASS.
Tel. Commonwealth 4570

Tel. SOU 2805

DAKTARAS

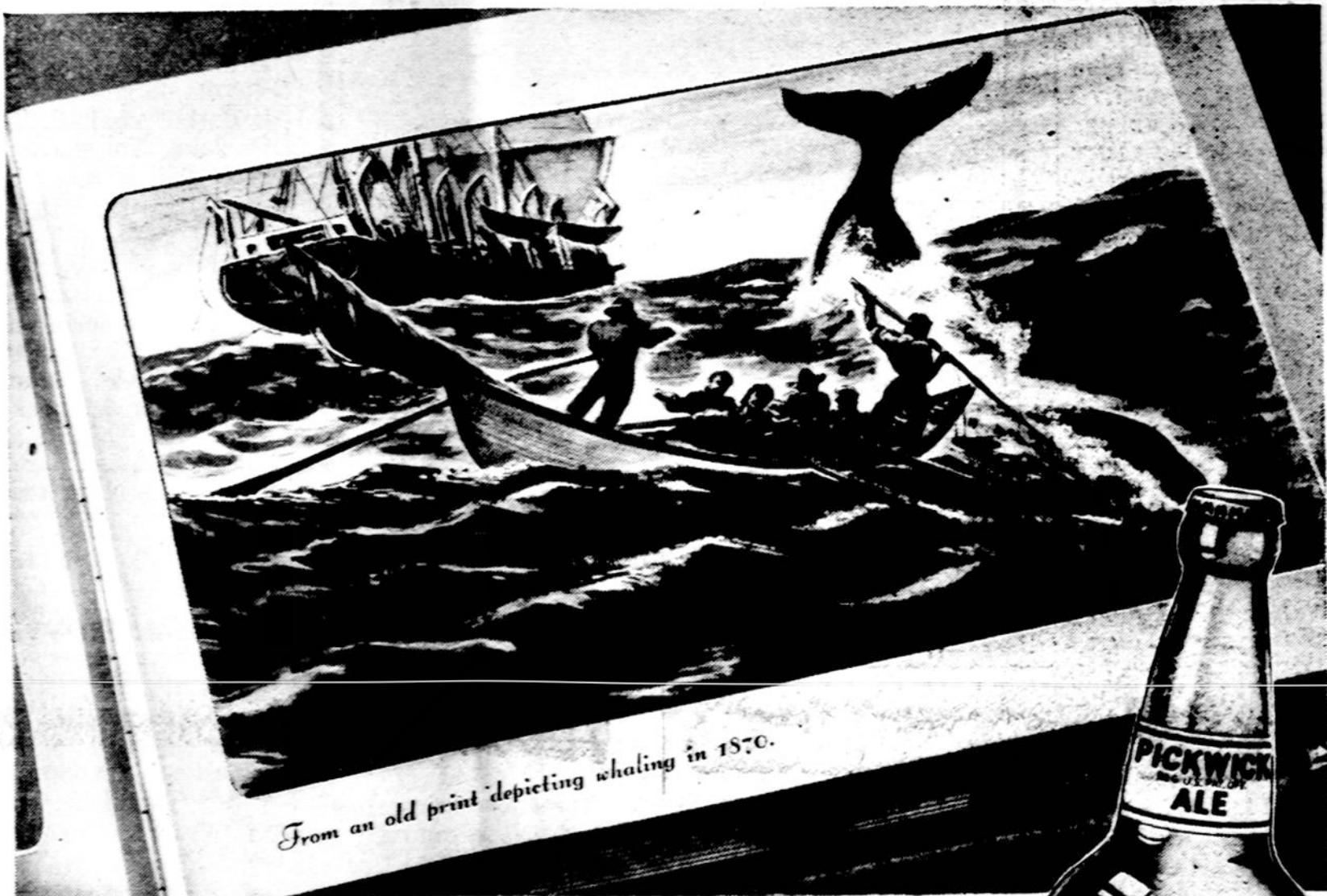
J. L. Pašakarnis
OPTOMETRISTAS
Ofiso valandos:
Nuo 9 ryto iki 7 vakaro
Seredomis:
Nuo 9 ryto iki 12 dieng
447 Broadway
SO. BOSTON, MASS.

DR. G. L. KILLORY

60 SCOLLAY SQUARE, Room 27
BOSTON. Tel. Lafayette 2371
arba: Somerset 2044-J
SPECIALISTAS KRAUJO, INKSTŲ IR NERVŲ LIGŲ
Daro Kraujo Patikrinimą
Valandos:
Nuo 9 ryto iki 7 vak. kasdien
Nedėliom, nuo 10 ryto iki 1.

LITHUANIAN FURNITURE CO.

APDRAUSTI PERKRAUSTYTŲJAI (Insured Movers)
Perkraustom čia pat ir į tolimas vietas.
Saugi priežiūra, kaina priinama
326 BROADWAY,
SO. BOSTON, MASS.
Tel. SOUTH Boston 4613

From an old print depicting whaling in 1870.

IN 1870

kada buvo įkurta Haffenreffer & Co., Inc., Naujoji Anglija buvo veikliausias banginių medžiojimo centras. Banginių taukai buvo labai reikalingas tepalas smulkiai mašinerijai ir kitiems pramonės bei namų tikslams.

IN 1945

įdomi banginių pramonė Amerikoj liko tik atmintis. Jos vietą senai jau užėmė aliejaus versmės, kurios duoda tukstančius kartų daugiau aliejaus, negu buvęs veiklus banginių medžiojimo laivynas. Per 75 metus, kuomet banginių gaudymo pramonė nyko, Haffenreffer & Co., Inc., PICKWICK ALE aludariai, nuolatlos augo per depresiją ir gerais laikais, iki užėmė svarbią vietą tarp didžiųjų Amerikos bravorų.

HAFFENREFFER & CO., Inc., Boston, Mass., BREWERS SINCE 1870

KETVIRTIS ir KOMPANIJA

Gavom didelį siuntinį
BULOVA, GRUEN ir LONGINES LAIKRODŽIŲ
Tai yra vienintelė lietuviška auksinių daiktų krautuvė Bostone, kur galite šitų laikrodžių gauti.
Be to, mes turime daugybę visokių Ziedų, Spilkų, Sagų, Plunksnų ir Papuošalų del visokių dovanų bei prezentų
Taisom, mainom ir perdirbam į naujaisią madą laikrodžius, ziedus, plunksnas ir kt.
KETVIRTIS & CO.
312 Broadway, South Boston, Mass.
Tel. SOU-4649

OUR POLICY
"The purpose of the Association shall be to help preserve the ideals and traditions of our country, the United States of America, to reverse its laws and inspire others to respect and obey them, and in all ways to aid in making this country greater and better"

Tel. SOU. 4645
Take advantage of CASPER'S morning SPECIAL \$10.
SOFT, CREAM-OIL PERMANENT \$8. Special from 8:30 A. M. to 10:30 A. M.
OTHER PERMANENTS FROM \$5. TO \$50
Luxurious Waves Set While You Relax in Glamorous Surroundings.
at
CASPER'S Beauty Salon
738 E. Broadway, South Boston, Mass.
Hours: 8:30 to 5. Open Thursday Evenings

Geriausia Užeiga Vyrams ir Moterims Yra SOUTH BOSTON CAFE

Vincas Balukonis, Savininkas
Pagamina gerus lietuviškus pietus, užlaiko geriausį alų, vyną ir degtinę, ir visiems draugiškai patarnauja. (11-24)
258 BROADWAY, SOUTH BOSTON, MASS.